

Bataafs

LYCEUM

HAVO 5

2022-2023

1.	INLEIDING.....	3
2.	NIEUW DIT SCHOOLJAAR.....	3
3.	INDELING VAN HET SCHOOLJAAR & TOETSING.....	4
4.	ZIEKTE EN AFWEZIGHEID.....	4
5.	HERKANSINGSREGELING.....	7
6.	EXAMENDOSSIER.....	7
7.	EXAMENREGLEMENT EN PTA.....	7
8.	BEREKENING EN AFRONDING SE-EINDCIJFER.....	8
9.	VAKKEN DIE ALLEEN MET EEN SCHOOLEXAMEN WORDEN AFGESLOTEN.....	8
10.	MAGISTER.....	9
11.	PROFIELWERKSTUK	9
12.	CENTRAAL EXAMEN.....	10
13.	HET COMBINATIECIJFER.....	11
14.	ZAK/SLAAGREGELING.....	11
15.	NIET GESLAAGD.....	12
16.	DOORSTROOM NAAR VWO 5.....	13
17.	URENVERDELING HAVO 5 CULTUUR EN MAATSCHAPPIJ.....	14
18.	URENVERDELING HAVO 5 ECONOMIE EN MAATSCHAPPIJ.....	15
19.	URENVERDELING HAVO 5 NATUUR EN GEZONDHEID.....	16
20.	URENVERDELING HAVO 5 NATUUR EN TECHNIEK.....	17
21.	ROOSTER CENTRAAL EXAMEN.....	18

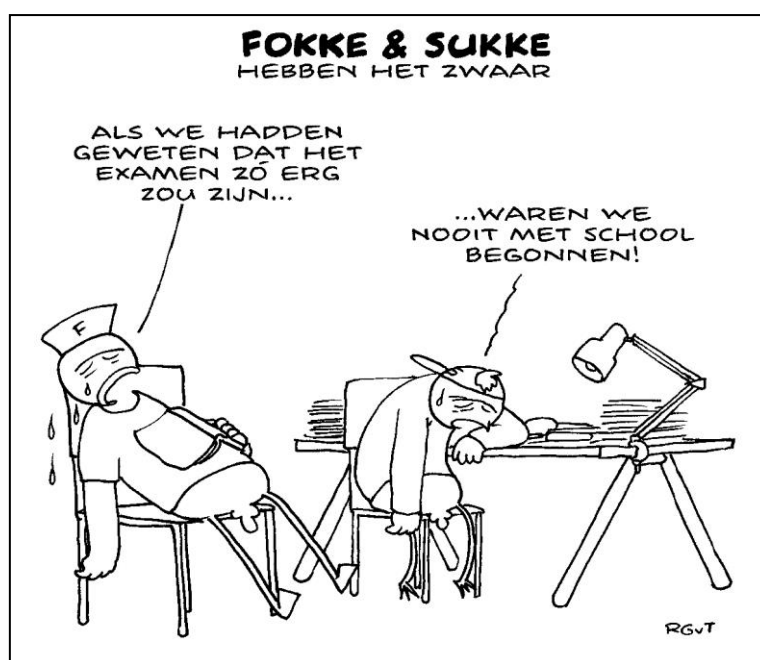
1: INLEIDING

Het examenjaar is een heel bijzonder jaar. Je bent druk bezig met het afsluiten van het voortgezet onderwijs en tegelijkertijd ook met het uitkiezen en regelen van een vervolgopleiding. Er komt dus heel wat op je af! In dit boekje zetten we de belangrijkste punten uit het examenjaar op een rijtje.

2: Extra ondersteuning dit schooljaar

Naast de steunlessen voor veel vakken op dinsdag en donderdag het 1^e lesuur, een versterkt mentoraat en ondersteuningsteam, hebben we op school onderstaande extra ondersteuning georganiseerd voor onze leerlingen:

- Een stilleruimte in de de mediatheek waar leerlingen de hele dag in stilte kunnen werken. Ook na school.
- Voor leerlingen die krap overgegaan zijn of op doubleren staan: begeleiding door een coach.
- Snipperkaarten, die leerlingen de mogelijkheid biedt om bij ruim voldoende resultaten, af en toe een les te mogen missen.

3: Indeling van het schooljaar & Toetsing

Het schooljaar in HAVO 5 is ingedeeld in 4 blokken. De eerste 3 blokken worden afgesloten met een toetsweek, waarin de schoolexametoetsen worden afgenomen. Het (korte) 4^e blok staat in het teken van de voorbereiding op het Centraal Schriftelijk Examen.

Naast schoolexametoetsen kunnen in blok 1 t/m 3 kennistoetsen of (groeps)opdrachten gegeven worden. Verder maken leerlingen voor enkele vakken praktische opdrachten.

4: Ziekte en afwezigheid

Bij **ziekte** of een **bijzondere omstandigheid** van een leerling is het belangrijk dat ouders hierover communiceren met school:

Als een leerling **gedurende de dag ziek naar huis** gaat, moet hij/zij zich altijd even melden bij de receptie. De leerling geeft bij de receptie aan of er die dag nog een toets is. Bij thuiskomst belt een ouder naar school om te melden dat het kind goed thuis is gekomen.

Niet naar school vanwege ziekte of een andere zwaarwegende omstandigheid:

Ouders bellen 's ochtends de school op de **1^e ziektedag: 074-2913328**. Mocht er een weekend vallen in de ziekteperiode: **na het weekend** bellen de ouders **opnieuw** om de ziektemelding te verlengen.

Ouders bellen naar school om te melden dat hun kind weer beter is, zodat school weet dat ze de leerling terug kan verwachten.

School is verplicht de schoolarts in te schakelen als een leerling twee weken aan één gesloten ziek gemeld wordt.

Ziekte tijdens toetsen ouders geven de ziekmelding telefonisch door aan school voor aanvang van de toets.

Voor **afwezigheid bij toetsen** (SET's en KT's) gelden de volgende regels:

Bij **afwezigheid zonder geldige reden** (zoals spijbelen of verslapen) krijgt een leerling een 1,0 voor de toets. Kennistoetsen kunnen niet worden herkanst. Iedere 2 blokken mag er 1 SET herkanst worden. Ook een SET die beoordeeld is met een 1,0 komt voor herkansing in aanmerking.

Voor **het inhalen van een toets** overhandigt de leerling als hij beter is: een schriftelijk bericht van **ouders**:

- aan de teamleider/afdelingscoördinator : bij een gemiste SET
- aan de betreffende docent: bij een gemiste KT of PO

Vermeld moet worden:

- naam en klas
- reden missen toets(en)
- gemiste dagen
- gemiste toets(en)

Indien niet aan deze voorwaarden voldaan is, kan de toets niet ingehaald worden.

Als een leerling een **kennistoets** heeft **gemist** (door ziekte of door een bijzondere omstandigheid) maakt de leerling met de docent een afspraak over het inhalen van de toets. De gemiste toets moet zo snel mogelijk, uiterlijk voor het einde van het blok worden ingehaald. **Schoolexamentoetsen** moeten worden ingehaald volgens een door school vastgesteld rooster kort na de toetsweek. De leerling is verantwoordelijk voor het inhalen van de gemiste toetsen. Als dit niet op tijd gebeurt, wordt voor de betreffende toets het cijfer 1,0 gegeven. Om organisatorische redenen kunnen SET's die zijn ingehaald niet meer in aanmerking komen voor herkansing.

Als een leerling een toets mist zonder dat er op school een geldige reden bekend is, wordt het (voorlopige) cijfer 1,0 toegekend. Ouders worden middels een email geïnformeerd over de absentie. D.m.v. het inleveren van het bij deze email gevoegde antwoordformulier kan de absentie alsnog verantwoord worden. Dit kan tot uiterlijk één week na dagtekening van de brief.

Dokter- en tandartsafspraken moeten buiten schooltijd gemaakt worden. Mocht het niet te voorkomen zijn dat een dergelijke afspraak samenvalt met een toets, dan informeert de leerling zijn docent vóór de toets, middels een briefje van de ouders. Er kan dan meteen een afspraak worden gemaakt voor het inhalen.

Gemiste toetsen worden in Magister aangeduid met de code *AT* (absent bij toets). Als leerlingen **opvallend veel toetsen missen**, kan dit duiden op faalangst of vermijdingsgedrag. Bij een vermoeden hiervan wordt **contact met thuis** gezocht.

Bij **onrechtmatige afwezigheid** van een leerling:

Te laat komen (TL):

3 x TL: 7.45u melden bij de conciërges

4 x TL: 1 uur nakomen bij de conciërges + brief naar ouders

5 x TL: 2 uur nakomen + brief naar ouders

6 x TL: ouders en leerling in gesprek met afdelingscoördinator

7 x TL: doorverwijzing naar leerplicht

Spijbelen (SP):

1 x SP: 2 uur nakomen bij de conciërges

2 x SP: 2 uur nakomen bij de conciërges + brief ouders

3 x SP: leerling meldt zich bij afdelingscoördinator, ouders worden geïnformeerd

4 x SP: doorverwijzing naar leerplicht

Aanvraag bijzonder verlof:

Een **aanvraag voor verlof** buiten de schoolvakanties om, kan **door de ouders** gedaan worden bij de afdelingscoördinator: f.devries@osghengelo.nl. Zo mogelijk minimaal 2 weken voordat het verlof zou moeten ingaan.

Verlof in verband met **bijzondere omstandigheden** kan door de schooldirectie gegeven worden. Het is de school in principe **niet toegestaan verlof of vakantie** buiten de normale, vastgestelde vakantiedagen te geven. Verlof voorafgaand aan de zomervakantie of volgend op de zomervakantie is door de onderwijsinspectie streng verboden.

In uitzonderingsgevallen mag de school, als aantoonbaar is dat de ouders niet op de gewone tijdstippen vakantie kunnen opnemen, ten hoogste 10 dagen per jaar verlof geven.

Een leerling kan in de bovenbouw verlof aanvragen voor het bezoeken van een **open dag** of een **meeloopdag** van een vervolgopleiding. De leerlingen krijgen hiervoor toestemming als er geen mogelijkheid is een soortgelijke open dag op een zaterdag te volgen. De leerling dient hiervoor een link in Magister (Magister Infoplein H4/V4) in te vullen (waarvan de ouders ook een mail ontvangen) om toestemming voor het bezoek van de open dag te vragen.

5: Herkansingsregeling

In HAVO-5 vinden de schoolexametoetsen plaats na blok 1, 2 en 3. In blok 4 wordt extra aandacht gegeven aan de voorbereiding voor het Centraal Examen. Voor schoolexametoetsen geldt de volgende herkansingsregeling:

Elke schoolexametoets kan in aanmerking komen voor een herkansing.

De herkansingen vinden plaats na blok 1, 2 en 3. Er mag steeds één SET uit het voorgaande blok herkanst worden. Als een leerling geen gebruik van een herkansingsmogelijkheid maakt komt deze te vervallen.

Bij ziekte in de toetsweek dient dit gemeld te worden voor aanvang van de toets. Als de leerling weer beter is moet een briefje van de ouders bij de teamleider worden ingeleverd met daarop vermeld de dagen dat de leerlingen ziek is geweest en de vakken waarvan de toetsen gemist zijn. Als dit niet is ingeleverd mag de leerling de gemiste toetsen niet inhalen. De leerling krijgt dan voor deze toetsen een 1,0.

Inhaaltoetsen worden ingeroosterd tijdens de herkansingen. Een SET die is ingehaald komt niet in aanmerking voor herkansing.

Praktische opdrachten en kennistoetsen kunnen niet herkanst worden.

Indien de leerling om reden van ziekte of een andere reden de herkansing mist, dan komt de herkansingsmogelijkheid te vervallen.

6: Examendossier

In het examendossier worden door de leerling alle toetsen, verslagen, rapporten en werkstukken bewaard. De leerling is verantwoordelijk voor de inhoud en opslag van het dossier tot 6 maanden na de uitslag van het examen.

7: Examenreglement en PTA

Het examenreglement en het definitieve PTA zijn goedgekeurd door de inspectie.

Zowel examenreglement als PTA (en studiewijzers) zijn voor alle leerlingen van HAVO 5 in te zien en te downloaden op het infoplein H5/V6 op de ELO van Magister.

8: Berekening en afronding SE-eindcijfer

Het schoolexameneindcijfer wordt als volgt berekend:

Voor ieder vak worden de blokcijfers van HAVO 5 en het gemiddelde blokcijfer van HAVO 4 opgeteld en gemiddeld. Het gemiddelde blokcijfer wordt op één decimaal afgerond.

Voor de vakken die geen praktische opdrachten kennen, bestaat het schoolexameneindcijfer uit het gemiddelde cijfer van de blokcijfers.

Voor de vakken die behalve schoolexametoetsen ook praktische opdrachten hebben, is voor het berekenen van het schoolexameneindcijfer de volgende regeling van kracht: het gemiddelde blokcijfer heeft een weging van 80% en het eindcijfer van de praktische opdrachten (het gemiddelde cijfer van de praktische opdrachten van HAVO 4 en HAVO 5) een weging van 20%. Een aantal vakken hebben een afwijkende weging van gemiddeld blokcijfer en gemiddeld PO-cijfer. Deze staan aangegeven in het examenreglement.

9: Vakken die alleen met een schoolexamen worden afgesloten

Van alle vakken die op school worden aangeboden sluit een groot deel af met een Centraal Examen. Een deel van de vakken heeft geen Centraal Examen maar wordt afgesloten met schoolexamens. Beide soorten vakken worden gerekend tot de examenvakken en worden na afsluiting vermeld op het diploma.

De vakken die worden afgesloten met een schoolexamen zijn:

HAVO 4

- Maatschappijleer
- CKV
- HaCo / Havo-P

HAVO 5

- Informatica
- BSM
- Wiskunde D

Voor de vakken die alleen een schoolexamen hebben en geen centraal examen, is het schoolexamencijfer het eindcijfer voor het diploma. Er wordt een schoolexamencijfer berekend uit de blokcijfers en PO's. Dit cijfer wordt afgerond op 1 decimaal. Vervolgens wordt dit cijfer voor het diploma opnieuw afgerond tot een cijfer met 0 decimalen. In de praktijk betekent dit dat een gemiddeld cijfer van 5,46 eerst wordt afgerond naar 5,5 en vervolgens naar een 6.

10: Magister

De ELO van Magister is de elektronische leeromgeving van het Bataafs Lyceum. Leerlingen kunnen hier terecht voor algemene informatie over hun leerjaar op de zgn. infopleinen. Ook in het onderwijsprogramma wordt door een snel toenemende groep docenten gebruik gemaakt van de ELO van Magister. (Digitaal) lesmateriaal, mededelingen, opdrachten en enquêtes kunnen op een overzichtelijke manier aan leerlingen worden gepresenteerd. Het biedt de docent de mogelijkheid om ook buiten de les sturing te geven aan het leerproces.

11: Profielwerkstuk

Het profielwerkstuk plus is een groot onderzoeksproject dat een belangrijk onderdeel van het eindexamenjaar vormt. Voor het werkstuk staan 80 studielasturen per leerling. Het profielwerkstuk wordt in principe gemaakt in tweetallen. In het profielwerkstuk ligt de nadruk op de algemene vaardigheden. Dit zijn:

- informatievaardigheden (informatie verzamelen en verwerken);
- onderzoeksvaardigheden en/of ontwerpvaardigheden;
- communicatieve of presentatievaardigheden
- samenwerking

Deze vaardigheden stonden eveneens centraal in de HaCo lessen uit de derde en vierde klas. Het profielwerkstuk kan dan ook gezien worden als de afsluiting van het HaCo programma. De opzet van het profielwerkstuk heeft veel raakvlakken met de methodiek van het HBO. Saxion Hogescholen wordt om deze reden actief betrokken bij het onderzoekstraject.

Het profielwerkstuk is gekoppeld aan een groot examenvak en wordt begeleid door een vakdocent. Het werkstuk wordt beoordeeld met een cijfer. Dit cijfer is onderdeel van het

zogenaamde combinatiecijfer dat meetelt in de zak / slaagregeling. De beoordeling van het profielwerkstuk moet minimaal 3,5 zijn om te kunnen slagen. Leerlingen die een cijfer lager dan een 3,5 halen (bijvoorbeeld omdat het profielwerkstuk te laat is ingeleverd of omdat er sprake is van fraude) zullen middels een aanvullende opdracht in de gelegenheid gesteld worden om het cijfer tot een 3,5 op te hogen.

Om de leerlingen optimaal te begeleiden hebben we elke woensdag het 1^e en 2^e uur ingeroosterd waarop alle leerlingen op school begeleiding krijgen. In september / oktober moet de onderzoeksfase worden afgerond en 4 november wordt een eerste versie van het verslag ingeleverd. **29 November wordt het profielwerkstuk gepresenteerd** d.m.v. een mondelinge presentatie. **Familie en leerlingen uit de voorexamenklassen worden voor deze feestelijke avond uitgenodigd.**

12: CENTRAAL EXAMEN

In blok 4 worden geen schoolexametoetsen meer afgenomen maar bereidt de docent de leerlingen voor op het centraal examen. Naast de examentraining in de vaklessen zullen in de week voor de meivakantie proefexamens worden georganiseerd. De leerlingen maken volledige examens in de tijd die daar officieel voor staat. Zo wordt alvast kennis gemaakt met de examensetting en wordt duidelijk aan welke onderdelen nog extra aandacht besteed moet worden. Voor leerlingen die veel last hebben van examenstress worden op school examentrainingen aangeboden. De leerlingen kunnen zich hiervoor aanmelden bij hun mentor, collega Bouwhuis of bij de afdelingscoördinator.

Tijdens het centraal examen doet de leerling examen in alle vakken waarvoor een centraal examen is vereist. Dit centraal examen is een landelijk examen. Dat houdt in dat het rooster voor dit examen landelijk is vastgesteld. De regels die betrekking hebben op dit examen staan vermeld in het examenreglement.

Het **centraal examen begint** voor de HAVO leerlingen op **donderdag 11 mei** en wordt afgenomen in de sporthal. Daar kan de school de leerlingen de beste condities bieden om rustig aan het examen te werken zonder storende geluiden op de gang. Omdat de examens lang duren, mogen de leerlingen iets te eten of drinken meenemen naar het examen. Tijdens ieder examen krijgen de leerlingen ook een flesje water aangeboden.

De leerlingen dienen zelf te zorgen voor de juiste rekenmachines, potloden, pennen, geodriehoeken etc. De school zorgt voor papier en naslagwerken als BINAS, woordenboeken en atlassen. Enkele weken voor het examen ontvangen de examenkandidaten een brief met daarin alle belangrijke gegevens met betrekking tot het centraal examen.

De leerling behaalt voor dit centraal examen per vak een cijfer afgerond op één decimaal. Dit cijfer wordt gemiddeld met het cijfer van het schoolexamen. Het gemiddelde cijfer afgerond op een geheel getal is het eindcijfer voor dit vak. Als voor het centraal examen een 5,4 is gehaald en voor het schoolexamen een 5,5 levert dit gemiddeld een 5,45 op. Dit cijfer wordt zonder tussenstappen afgerond tot een geheel getal en het eindcijfer voor dit vak is dan een 5.

Na de uitslag van het examen, kan de leerling maximaal één vak van het centraal examen herkansen om alsnog zijn/haar resultaten te verbeteren. Het hoogste cijfer telt.

13: Het combinatiecijfer

In de zak-slaagregeling van de HAVO wordt gewerkt met compensatiepunten. Om daarbij te zorgen voor de juiste balans tussen de grotere en de kleinere examenvakken is het combinatiecijfer ingevoerd.

Het combinatiecijfer telt bij de bepaling van de examenuitslag mee als 1 cijfer en bevat de cijfers van de kleinere vakken / onderdelen.

Voor de HAVO zijn dit:

- CKV
- Profielwerkstuk
- Maatschappijleer

Voor de berekening van het combinatiecijfer wordt het gemiddelde van de eindcijfers van deze vakken bepaald. Dit combinatiecijfer wordt uiteindelijk eveneens op gehelen afgerond.

De afzonderlijke onderdelen van het combinatiecijfer worden vermeld op de cijferlijst.

14: Zak/slaagregeling

Een examenkandidaat is geslaagd als aan alle onderstaande voorwaarden voldaan is:

Het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijke deel van elk profiel, zijn beoordeeld als “voldoende” of “goed”.

Geen van de eindcijfers van onderdelen uit het combinatiecijfer is lager dan een 4

Het gemiddelde cijfer over alle vakken van het centraal schriftelijk examen (CSE) is voldoende (ten minste een 5,5)

voor de basisvakken Nederlands, Engels en Wiskunde maximaal één keer het eindcijfer 5 op de cijferlijst voorkomt. De eindcijfers van de overige twee basisvakken dienen 6 of hoger te zijn.

CM leerlingen zonder wiskunde, hebben de 3F rekentoets gemaakt.

Er is voldaan aan één van de volgende eisen:

Onvoldoendes	Compensatiepunten
1. geen	0 of meer
2. 1 x 5 (4,5 – 5,4)	0 of meer
3. 1 x 4 (3,5 – 4,4)	2 of meer
4. 2 x 5 (4,5 – 5,4)	2 of meer
5. 1 x 5 (4,5 – 5,4) en 1 x 4 (3,5 – 4,4)	3 of meer

Bij het rekenen met compensatiepunten wordt uitgegaan van op 0 decimalen afgeronde cijfers. Bijvoorbeeld: een (6,5 – 7,4) wordt afgerond naar een 7 en levert 1 compensatiepunt op.

15: Niet geslaagd

Leerlingen die niet geslaagd zijn mogen altijd de examenklas een keer doubleren. Zij krijgen dan een aantal vrijstellingen:

Vrijstelling voor het profielwerkstuk, indien de beoordeling 5,5 of hoger is toegekend

Vrijstelling voor vakken die alleen worden afgesloten met een schoolexamen en waarvoor het eindcijfer 6 of hoger is.

Daarnaast bestaat de mogelijkheid via het volwassenenonderwijs alsnog aan een diploma te komen. Ook biedt de hogeschool Saxion voor een aantal opleidingen de mogelijkheid alvast te starten met een vervolgopleiding, terwijl tegelijkertijd via het ROC alsnog een diploma wordt gehaald. Leerlingen die gezakt zijn voor het eindexamen krijgen hierover meer informatie en worden doorverwezen naar de schooldecanen, Gerrit-Jan de Wilde en Mirjam van Buuren.

16: Doorstroom naar VWO-5

Voor leerlingen die na het behalen van het HAVO-diploma willen doorstromen naar VWO 5 is het van belang dat hun profiel aansluit op een profiel in VWO 5.

Voor een gunstige overstap naar VWO 5 moeten leerlingen op het HAVO **een tweede moderne vreemde taal** (Frans of Duits) **gevolgd hebben**. En leerlingen met een **C&M** profiel moeten **wiskunde** hebben gedaan, dit is **een verplicht vak op het VWO**.

17: Urenverdeling HAVO 5

Cultuur en Maatschappij

De studielast in 4 en 5 HAVO bedraagt ongeveer 1600 uur per leerjaar. In het profiel C&M van 5 HAVO zijn de lessen als volgt verdeeld:

	Vak	Verwachte aantal lessuren in HAVO 5
Gemeenschappelijk deel	Nederlands	3
	Engels	3
	Maatschappijleer*	-
	Culturele en Kunstzinnige Vorming*	-
	Lichamelijke Opvoeding	1
	Mentorles	1
	Profielvakken	Aardrijkskunde
Duits of Frans		3
Geschiedenis		3
Profielkeuzevakken (één vak kiezen)	Muziek**	3
	Filosofie	3
Vrije deel (minimaal één keuze- examenvak)	Muziek**	3
	Filosofie	3
	Economie	3
	Informatica**	3
	Biologie	3
	Wiskunde A	3
	BSM	3
	M&O	3
Keuzemodule	Rekenvaardigheid	15 blokken per schooljaar
	Tekenen & Architectuur	
	Grafische vormgeving	
	Recht	

* Deze vakken zijn afgesloten in HAVO 4

** deze vakken worden alleen aangeboden bij voldoende belangstelling

De studielast in 4 en 5 HAVO bedraagt ongeveer 1600 uur per leerjaar. In het profiel E&M van 5 HAVO zijn de lessen als volgt verdeeld:

	Vak	Verwachte aantal lessuren in HAVO 5
Gemeenschappelijk deel	Nederlands	3
	Engels	3
	Maatschappijleer*	-
	Culturele en Kunstzinnige Vorming*	-
	Lichamelijke Opvoeding	1
	Mentorles	1
	Profielvakken	Wiskunde A of B
Economie		3
Geschiedenis		3
Profielkeuzevakken (één vak kiezen)	Aardrijkskunde	3
	Duits of Frans	3
	M&O**	3
Vrije deel (minimaal één keuze- examenvak)	Duits of Frans	3
	Aardrijkskunde	3
	Muziek**	3
	Filosofie	3
	Informatica**	3
	Biologie	3
	BSM	3
	M&O	3
Keuzemodule	Rekenvaardigheid	15 blokken per schooljaar
	Tekenen & Architectuur	
	Grafische vormgeving	
	Recht	

* Deze vakken zijn afgesloten in HAVO 4

** deze vakken worden alleen aangeboden bij voldoende belangstelling

19: Urenverdeling HAVO 5

Natuur en Gezondheid

De studielast in 4 en 5 HAVO bedraagt ongeveer 1600 uur per leerjaar. In het profiel N&G van 5 HAVO zijn de lessen als volgt verdeeld:

	Vak	Verwachte aantal lessuren in HAVO 5
Gemeenschappelijk deel	Nederlands	3
	Engels	3
	Maatschappijleer*	-
	Culturele en Kunstzinnige Vorming*	-
	Lichamelijke Opvoeding	1
	Mentorles	1
	Profielvakken	Wiskunde A of B
Scheikunde		2
Biologie		3
Profielkeuzevakken (één vak kiezen)	Aardrijkskunde	3
	Natuurkunde	3
Vrije deel (minimaal één keuze- examenvak)	Aardrijkskunde	3
	Natuurkunde	3
	Duits of Frans	3
	Economie	3
	Muziek**	3
	Filosofie	3
	Informatica**	3
	Wiskunde D	3
	BSM	3
	M&O	3
	Geschiedenis	3
Keuzemodule	Rekenvaardigheid	15 blokken per schooljaar
	Tekenen & Architectuur	
	Grafische vormgeving	
	Recht	

* Deze vakken worden afgesloten in HAVO 4

** deze vakken worden alleen aangeboden bij voldoende belangstelling

20: Urenverdeling HAVO 5

Natuur en Techniek

De studielast in 4 en 5 HAVO bedraagt ongeveer 1600 uur per leerjaar. In het profiel N&T van 5 HAVO zijn de lessen als volgt verdeeld:

	Vak	Verwachte aantal lessuren in HAVO 5
Gemeenschappelijk deel	Nederlands	3
	Engels	3
	Maatschappijleer*	-
	Culturele en Kunstzinnige Vorming*	-
	Lichamelijke Opvoeding	1
	Mentorles	1
	Profielvakken	Wiskunde B
Natuurkunde		3
Scheikunde		2
Profielkeuzevakken (één vak kiezen)	Informatica	3
	Biologie	3
Vrije deel (minimaal één keuze- examenvak)	Muziek**	3
	Biologie	3
	Filosofie	3
	Informatica**	3
	Duits of Frans	3
	Economie	3
	Wiskunde D	3
	BSM	3
	M&O	3
	Aardrijkskunde	3
	Geschiedenis	3
Keuzemodule	Rekenvaardigheid	15 blokken per schooljaar
	Tekenen & Architectuur	
	Grafische vormgeving	
	Recht	

* Deze vakken zijn afgesloten in HAVO 4

** deze vakken worden alleen aangeboden bij voldoende belangstelling

21: Rooster examens

Afnamemoment	Tijdstip	Examens
CSE 1e tijdvak		
donderdag 11 mei 2023	09:00-12:00	▪ filosofie havo
	13:30-16:30	▪ scheikunde havo
vrijdag 12 mei 2023	09:00-11:30	▪ muziek havo
	13:30-16:30	▪ Nederlands havo
maandag 15 mei 2023	09:00-12:00	▪ geschiedenis havo
	13:30-16:30	▪ biologie havo
dinsdag 16 mei 2023	09:00-11:30	▪ handvaardigheid havo
	09:00-11:30	▪ textiele vormgeving havo
	09:00-11:30	▪ tekenen havo
	13:30-16:00	▪ Engels havo
woensdag 17 mei 2023	09:00-11:30	▪ Duits havo
	13:30-16:30	▪ bedrijfseconomie havo
maandag 22 mei 2023	09:00-12:00	▪ maatschappijwetenschappen havo
	13:30-16:00	▪ Frans havo
dinsdag 23 mei 2023	09:00-12:00	▪ kunst (algemeen) havo
	13:30-16:30	▪ wiskunde A havo
	13:30-16:30	▪ wiskunde B havo
woensdag 24 mei 2023	13:30-16:30	▪ economie havo
donderdag 25 mei 2023	13:30-16:30	▪ natuurkunde havo
vrijdag 26 mei 2023	13:30-16:30	▪ aardrijkskunde havo